

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **K. E. B. K., státní příslušnost Egypt**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2013, č. j. MV-76517-3/SO-2013,

t a k t o:

- I. **Rozhodnutí Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 3. 7. 2013, č. j. MV-76517-3/SO-2013, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3.000 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se včas podanou žalobou dne 8. 8. 2013 domáhal u Městského soudu v Praze zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 3. 7. 2013, č. j. MV-76517-3/SO-2013, kterým došlo k novému posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání.

Žalobce podal dne 28. 1. 2013 na velvyslanectví České republiky v Káhiře žádost o udělení dlouhodobého víza k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání. Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odbor azylové a migrační politiky č. j. OAM-1528-5/DV-2013, mu vízum k dlouhodobému pobytu nebylo uděleno. Žalobce požádal o nové posouzení důvodů žádosti dne 9. 5. 2013.

Žalovaný správní orgán při novém posouzení důvodů žádosti žalobce o udělení dlouhodobého víza k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání dne 3. 7. 2013 opětovně dospěl k závěru, že existují důvody pro postup podle § 56 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, tj. pro neudělení dlouhodobého víza k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání. Existují podle jeho názoru důvody, které nasvědčují tomu, že cizinec po skončení pobytu stanoveného dlouhodobým vízem neopustí území nebo že dlouhodobé vízum hodlá zneužít k jinému účelu, než je uveden v žádosti o udělení dlouhodobého víza.

Žalovaný uvedl, že na základě zhodnocení všech dostupných skutečností byla žádost posouzena jako nevěrohodná a jeví se jako účelový akt s možností zneužití víza k jinému než deklarovanému účelu. Do úvahy rovněž připadá možnost legalizace pobytu na území Schengenského prostoru s možností užívat výhod, které poskytuje dlouhodobé vízum a neomezené cestování do České republiky a zemí Evropské unie.

Žalovaný odkazoval na nálezný Ústavního soudu Pl. ÚS 23/11, podle něhož „*po celou dobu účinnosti zákona o pobytu cizinců je rozhodovací praxe Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu ustálena na tom, že z Listiny ani z mezinárodních smluv o lidských právech neplyne cizincům právo na pobyt na území České republiky. Nemají tudíž ani nárok na udělení pobytového víza. Ústavní soud uzavírá, že na dosud traktovaném závěru, dle něhož v případě rozhodnutí o neudělení víza nemůže dojít k zásahu do základních práv a svobod, trvá. Je tudíž v kompetenci zákonodárce toto řízení vyloučit ze soudního přezkumu, aniž by se tím dostal do rozporu s dikcí čl. 36 odst. 2 Listiny.*“

Žalobce se svým podáním domáhal zrušení napadeného rozhodnutí. Namítal, že závěry o hrozbě zneužití dlouhodobého víza jsou nesprávné, a že názory žalovaného vycházely z nesprávně zjištěného skutkového stavu.

Žalobce namítal, že se žalovaný nevypořádal s navrženými důkazy, tj. originálem nájemní smlouvy k pronájmu nebytového prostoru pobočky advokátní kanceláře v Pardubicích, ul. 17. listopadu 229, registrací na Finančním úřadě v Pardubicích. Uváděl, že jeho advokátní kancelář má hlavní sídlo v Lázních Bohdaneč, Černá u Bohdaneč 174, že řádně odvádí sociální a zdravotní pojištění, což doložil dokladem o přidělení evidenčního č. 8001506282 pojištěnce v ČSSZ ze dne 27. 6. 2013. Zdravotní pojištění má řešeno komerční zdravotní pojistkou.

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ze dne 27. 9. 2013 navrhl žalobu odmítnout a odkazoval na ustanovení § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců, podle něhož z přezkoumání soudem jsou vyloučena rozhodnutí o neudělení víza; to neplatí, jde-li o neudělení víza rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie.

Městský soud v Praze ve věci rozhodl bez jednání, neboť k výzvě soudu podle § 51 odst. 1 soudního řádu správního se žalobce ani žalovaný nevyjádřili.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Městský soud v Praze posoudil napadené rozhodnutí podle § 75 soudního řádu správního, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle § 65 odst. 1 soudního řádu správního kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

Městský soud v Praze se nejprve zabýval otázkou, zda správní akt napadený žalobou splňuje předpoklady podle § 65 odst. 1 soudního řádu správního, a zda tedy splňuje podmínky soudního přezkumu. Napadený správní akt ze dne 3. 7. 2013, č. j. MV-76517-3/SO-2013, žalovaný nazval „Nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání“, přičemž tento správní akt nemá náležitosti ve smyslu § 68 správního řádu, neobsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. prosince 2011, č. j. 5 Ans 5/2011 – 221:

I. Udělení i neudělení dlouhodobého víza cizinci (§ 30 a násl. zákona o pobytu cizinců) je rozhodnutím správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 soudního řádu správního. Vydání rozhodnutí o žádosti o udělení dlouhodobého víza se žadatel může domáhat žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 a násl. soudního řádu správního.

II. Rozhodnutí o neudělení dlouhodobého víza nemusí splňovat náležitosti podle § 67 a § 68 správního řádu z roku 2004. Na řízení o žádosti o udělení dlouhodobého víza se nepoužijí ustanovení části druhé a třetí správního řádu, správní orgán postupuje podle procesních ustanovení zákona o pobytu cizinců, a obdobně podle části čtvrté správního řádu z roku 2004 (§ 168 zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 177 odst. 2 správního řádu z roku 2004).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. července 2013, č. j. 1 Ans 9/2013 – 39, rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza dle § 180e odst. 1 zákona o pobytu cizinců představuje opětovné posouzení důvodů neudělení víza, proto stejně jako rozhodování o udělení víza správním orgánem prvního stupně zasahuje do veřejných subjektivních práv cizince, a je tak rozhodnutím ve smyslu § 65 soudního řádu správního.

Podle § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže jsou zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec po skončení pobytu stanoveného dlouhodobým vízem neopustí území nebo že dlouhodobé vízum hodlá zneužít k jinému účelu, než je uveden v žádosti o udělení dlouhodobého víza,

V inkriminované věci byla žalobcem podána žádost o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza, což podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu představuje opravný prostředek vůči rozhodnutí Ministerstva vnitra o neudělení víza, nikoliv vůči písemnému sdělení důvodů neudělení víza podle § 56 odst. 4 zákona o pobytu cizinců.

Komise rozhodující o žádosti podle § 180e odst. 1 zákona o pobytu cizinců je oprávněná dle § 180e odst. 7 zákona přezkoumat soulad důvodů neudělení dlouhodobého víza s důvody uvedenými v § 56 zákona. Žádost o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza tak představuje specifický opravný prostředek, na jehož základě Komise znovu posuzuje, zda byly v projednávané věci naplněny důvody pro neudělení víza. Rozhodnutí Komise o žádosti dle § 180e odst. 1 zákona tak znamená opětovné posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza, proto stejně jako rozhodování o udělení víza v prvním stupni i rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza zasahuje do veřejných subjektivních práv cizince - na základě tohoto rozhodnutí cizinec může nabýt právo ke vstupu a pobytu na území České republiky za podmínek stanovených v zákoně o pobytu cizinců.

Nové posouzení důvodů neudělení víza podle § 180e zákona o pobytu cizinců je tak nutno chápat jako rozhodnutí ve smyslu § 65 soudního řádu správního (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Ans 5/2011 – 221 a 1 Ans 9/2013 – 39), a proto Městský soud v Praze přistoupil k přezkoumání napadeného rozhodnutí.

Žalobce především namítal, že názory žalovaného správního orgánu vycházely z nesprávně zjištěného skutkového stavu, a že se nevypořádal s navrženými důkazy, tj. s doklady, které žalobce doložil v rámci své žádosti o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza.

Městský soud v Praze ověřil ze sdělení České advokátní komory ze dne 28. 1. 2015, č. j. 02-90346/15, K. E. B. K., je zapsán v seznamu advokátů vedeném ČAK pod ev. č. 90348, tj. jako zahraniční advokát. Podle § 5a odst. 2 o advokacii, v platném znění, je oprávněn poskytovat právní služby v oblasti práva, v němž získal oprávnění k poskytování právních služeb a v oblasti mezinárodního práva. Adresa jeho kanceláře od 10. 11. 2011 je Černá u Bohdanče 174, adresa jeho pobočky od 13. 3. 2013 je Pardubice, 17. listopadu 229.

Soud proto musel přisvědčit žalobní námitce nesprávně zjištěného skutkového stavu, nevypořádání se s navrženými důkazy. Žalovaný správní orgán totiž v napadeném rozhodnutí konstatoval, že žadatel ve své žádosti o nové posouzení nedoložil žádné nové skutečnosti, které by vedly k přehodnocení stanoviska Ministerstva vnitra, a že vzhledem k dosavadnímu průběhu provozované advokátní praxe žadatelem plně postačuje krátkodobé vízum. Odkazoval na to, že žadatel při svém pohovoru na velvyslanectví České republiky v Káhiře dne 28. 1. 2013 uvedl, že není plátcem zdravotního ani sociálního pojištění v České republice, a že neznal adresu své kanceláře v Pardubicích a rovněž nevěděl, kolik již má v České republice klientů.

Správní orgán prvního stupně vycházel z žádosti o udělení dlouhodobého víza k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, kterou žalobce podal dne 28. 1. 2013 na velvyslanectví České republiky v Káhiře, jakož i jeho pohovoru na tomto úřadě téhož dne 28. 1. 2013.

Žalovaný posléze jako správní orgán rozhodující o žádosti podle § 180e odst. 1 zákona o pobytu cizinců měl přezkoumat, zda neexistuje rozpor rozhodnutí správního orgánu prvního stupně s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo.

Podle § 180e odst. 3 zákona o pobytu *cizinců důvodem žádosti nemohou být skutečnosti, které cizinec nedoložil nebo neuvedl v žádosti o udělení víza nebo v souvislosti s odepřením vstupu na území.*

Žalobce svou žádost o nové posouzení důvodů podle odstavce 1 citovaného ustanovení, včetně příloh, přiložil k žalobě. Soud tedy mohl ověřit, že uváděl skutečnosti, které již uvedl ve své žádosti o udělení víza. Přiložil osvědčení ČAK ze dne 10. 11. 2011 o složení uznávací zkoušky a osvědčení IČ: 736 11 743 o oprávnění poskytovat právní služby pouze v oblasti práva státu Egypta a v oblasti práva mezinárodního na území České republiky. Přiložil rozhodnutí o registraci na Finančním úřadě v Pardubicích ze dne 16. 11. 2011, smlouvu o nájmu nebytových prostor pro pobočku advokátní kanceláře v Pardubicích, ul. 17. listopadu 229, ze dne 3. 1. 2013, podle níž nájemní vztah počíná dnem 1. 2. 2013.

Žalobce ve své žádosti o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, předložil doplňující dokumenty, navazující na skutečnosti, které již uvedl ve své původní žádosti, jimž se však žalovaný vůbec nezabýval. Přitom v inkriminované věci je nesporné, že žalobce je zapsán v seznamu advokátů vedeném ČAK pod ev. č. 90348, tj. jako zahraniční advokát, že je oprávněn poskytovat právní služby v oblasti práva, v němž získal oprávnění k poskytování právních služeb a v oblasti mezinárodního práva, a že adresa jeho kanceláře od 10. 11. 2011 je Černá u Bohdanče 174, adresa jeho pobočky od 13. 3. 2013 je Pardubice, 17. listopadu 229.

Žalobce sice dne 28. 1. 2013 neznal adresu své kanceláře v Pardubicích, nicméně adresa této pobočky byla zaregistrována v seznamu advokátů ČAK od 13. 3. 2013 (Pardubice, 17. listopadu 229), tedy před podáním žádosti o nové posouzení dne 9. 5. 2013 a před vydání napadeného rozhodnutí dne 3. 7. 2013.

Žalovaný správní orgán vycházel při novém posouzení opět pouze z žádosti, kterou žalobce podal dne 28. 1. 2013 na velvyslanectví České republiky v Káhiře, a z pohovoru na tomto úřadě téhož dne 28. 1. 2013. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobce nehovoří českým jazykem, rozhovor byl tedy zřejmě veden v anglickém jazyce a zřejmě bez tlumočníka, a proto nelze vyloučit ztrátu některých dat v překladu. V inkriminované věci není vůbec podstatné, zda žalobce dne 28. 1. 2013 věděl nebo nevěděl, kolik již má v České republice klientů.

Tyto skutečnosti potom vedly soud k závěru, že žalovaný při vydání napadeného rozhodnutí vycházel z téhož skutkového stavu, jako správní orgán prvního stupně, nezabýval se doklady doloženými žalobcem k jeho žádosti o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání, neřídil se tedy zásadou materiální pravdy jako jednou ze základních zásad činnosti správních orgánů, zakotvenou zejména v ustanovení § 3 správního řádu, podle něhož nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2. Naplnění zásady materiální pravdy vyžaduje, aby skutková stránka věci byla zjištěna dostatečně ve vztahu k řádnému posouzení a uplatnění zejména zásad legality (zákonnosti), přiměřenosti a předvídatelnosti rozhodnutí správních orgánů. Pouze v takovém případě je možno považovat skutkový stav za dostatečně zjištěný (SKULOVÁ, J. in Skulová, J. a kol. Správní právo procesní. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. s. 71).

Pokud žalovaný s odkazem na ustanovení § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců, podle něhož *z přezkoumání soudem jsou vyloučena rozhodnutí o neudělení víza; to neplatí, jde-li o neudělení víza rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie*, a v té souvislosti odkazoval na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 23/11, podle něhož *po celou dobu účinnosti zákona o pobytu cizinců je rozhodovací praxe Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu ustálena na tom, že z Listiny ani z mezinárodních smluv o lidských právech neplyne cizincům právo na pobyt na území České republiky. Nemají tudíž ani nárok na udělení pobytového víza. Ústavní soud uzavírá, že na dosud traktovaném závěru, dle něhož v případě rozhodnutí o neudělení víza nemůže dojít k zásahu do základních práv a svobod, trvá. Je tudíž v kompetenci zákonodárce toto řízení vyloučit ze soudního přezkumu, aniž by se tím dostal do rozporu s dikcí čl. 36 odst. 2 Listiny*, musel soud tuto námitku odmítnout jako nepatřičnou. Předmětem soudního přezkumu v inkriminované věci není totiž rozhodnutí o neudělení víza, nýbrž rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 3. 7. 2013, č. j. MV-76517-3/SO-2013, kterým došlo k novému posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza k pobytu nad 90 dnů za účelem podnikání.

Městský soud v Praze s ohledem na shora uvedené skutečnosti ve věci rozhodl tak, že žalobou napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního zrušil, neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Podle ustanovení § 78 odst. 5 soudního řádu správního právním názorem, kterým vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení žalovaný správní orgán vázán.

Rozhodnutí o náhradě nákladů řízení soud opřel o ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce měl ve věci plný úspěch. Výši náhrady potom určil podle vyhl. č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), a to tak, že 3.000 Kč činily náklady na uhrazení soudního poplatku.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 5. února 2015

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

za správnost vyhotovení:
Simona Štěpinová